

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød og gul. Rødt er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet, gul for moderat fare. I denne rapporten er bare potensielle risikoområder som blir presentert. Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Oppdal kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Endring i kommuneorganisasjon
ROS-arbeid	HMS og sykefravær
Økt press på skoleressurser	Informasjonssikkerhet
Barn og unge med særlige behov	Oppdal kulturhus KF
Demensomsorg	Interkommunalt samarbeid
Sykehjemsplasser	Internkontroll
Tildeling av tjenester	Økonomisk bærekraft
Utenforskap	Offentlig anskaffelser
Næring, skog-, land- og arealbruk	Merverdiavgift
	Selvkost
	Barnehagemyndighet og tilsyn
	Saksbehandling
	Bruk av tvang
	Mottak av flyktninger
	Helseplattformen
	Klima og miljø
	Planarbeid
	Vedlikeholdsetterslep
	Trøndelag brann- og redning
	ReMidt IKS
	Midt-Norge 110-sentral
	Trønderenergi
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv.

Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte. Risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i kommunen, data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i følgende seks områder:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst og utdanning
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk, planarbeid og arealbruk
- Eierstyring

Området eierskap handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Forvaltningsrevisjon i selskaper omtales innenfor de områdene hvor de naturlig hører hjemme. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Rekruttering og vikarbruk	Endring i kommuneorganisasjon
ROS-arbeid	HMS og sykefravær
	Informasjonssikkerhet
	Oppdal kulturhus KF
	Interkommunalt samarbeid
	Internkontroll

Kommuneorganisasjonen

Det er utredet flere mulige endringer i måten kommunen rent administrativt er organisert på. Blant annet skal det bli satt inn tiltak for å utvide team og etablere kontaktmøter for uformell utveksling av informasjon der enhetslederne er tettere på. Endringer innafør organisasjonsstruktur eller administrasjon kan gi utfordringer og er derfor satt som moderat risiko.

Rekruttering og vikarbruk

Generelt er det en kamp om arbeidskraft og Oppdal kommune opplever utfordringer med å rekruttere personer med rett kompetanse både i vikariat og i faste stillinger. Det er også en utfordring å få de ansatte til å bli i stillingene over tid. Mangel på kvalifisert personell gjør at kommunene mangler kontinuitet i tjenestetilbudet, ikke klarer å levere pålagte tjenester eller har kapasitet til å gi nødvendige tjenester i tide.

Turnover og ufrivillig vakanser kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner. Rekruttering og kontinuitet i arbeidsstokken er en stor utfordring for kommunen. Et virkemiddel i rekrutteringsarbeidet er lønn og tilrettelegging ved hjelp av spesielle finansieringsordninger. Slike grep ble aktivt brukt bl.a. for å få en fungerende legevaksordning. Denne typen tiltak utgjør en økonomisk belastning for kommunen. Området rekruttering og vikarbruk er plassert som høy risiko.

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS

(risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser. Helseberedskapsloven skal sørge for at helsevesenet har de rettighetene de trenger for å verne om befolkningens liv og helse i spesielle situasjoner som vil oppstå i framtida. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir øvet. Ekstremvær kan gi store utfordringer, Oppdal er i perioder utsatt for flom som gjør det vanskelig å drifte kommunen på vanlig måte. Kommunen har revidert både ROS-analyse og overordna beredskapsplan de siste årene. Det er også planlagt å gjennomføre ROS-analyser på enkeltområder. Arbeid med ROS og beredskap er et generelt viktig område og er satt som høy risiko.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og sykefravær

Sykefraværet i Oppdal har økt, de siste åra har dette spesielt vært innafor barnehage og omsorgstjenestene. Noe av fraværet blir forklart med pandemien og noe blir knyttet til forhold i arbeidsmiljø. I tillegg til at utbredt bruk av vikarer utgjør en stor økonomisk kostnad, kan sykefraværet gi som konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Det kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere av tjenestene og de andre ansatte. Et annet sentralt tema innafor HMS er vold mot ansatte. Dette er et økende problem både innafor helse- og oppvekstsektoren og er derfor satt som høy risiko. Det ble i 2022 gjennomført tilsyn bl.a. innafor helse og omsorg og det ble her funnet flere avvik. Området HMS og sykefravær er satt som moderat risiko.

Bærekraft

FNs bærekraftsmål angir viktige mål for felles retning i samfunnsutviklingen, globalt, nasjonalt og lokalt og berører alle deler av kommunes virksomhet. Manglende lokalt arbeid kan medføre feil tiltak og feil utvikling på flere kommunale virksomhetsområder med hensyn til en bærekraftig utvikling. Konsekvensene kan eksempelvis være økende fattigdom, mangel på rent vann, ødeleggelse av hav og landressurser, større ulikheter, fallende sysselsetting og fallende økonomisk vekst. Systematisk arbeid med målene kan føre til en positiv utvikling på de samme områdene.

Kommuner er viktig for å realisere disse (Meld. St 40, 2020-2021). Regjeringen forventer at fylkeskommuner og kommuner legger disse til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Miljø ble tidlig satt på dagsorden og er en forløper til bærekraftsmålene. *Stopp klimaendringene* er det trettende bærekraftsmålet.

Oppdal kommune har nylig vedtatt samfunnsdelen i kommuneplan som gjelder for 2023-2033. Her er klima og miljø, sosiale forhold og økonomi trukket fram som konkrete satsingsområdene. Kommunen har også utarbeida bærekraftsrapport.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at ikke alle i organisasjonen er bevisst IKT-sikkerhet. Konsekvensen av at brukere trykker på en lenke kunne gi uvedkommende tilganger eller at personopplysninger kommer på avveie. Kommunen har de siste årene satsa på digitalisering. Innbyggerne bruker i økt grad digitale plattformer i kontakten med kommunen, dette kan for eksempel være for å finne informasjon eller sende søknader. Det er nettopp tatt i bruk nye systemer for sikker saksbehandling. Oppstartsperioden med rutineutvikling og stort behov for opplæring av de ansatte kan gjøre IT-sikkerheten sårbar. Det kan også være en utfordring å sikre at ansatte forholder seg til og aktivt bruker de systemene som er innført. Området er derfor satt som en moderat risiko.

Oppdal kulturhus KF

Selskapet er ikke et eget rettssubjekt, men underlagt kommunestyret. Selskapets regnskap inngår i kommunens konsoliderte regnskap. Kommunestyret gir rammene for selskapets virksomhet gjennom vedtekter, valg av styre og fastsettelse av budsjett og regnskap. Ettersom foretaket er å betrakte som en del av kommunen, vil det være underlagt regler som for eksempel habilitet, arkiv og åpenhet. Det kan være relevant om vurderer om selskapet driftes i tråd med rammene som er gitt av kommunestyret.

Interkommunalt samarbeid

En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige, eller at tjenestene

utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det kan for eksempel være risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige å følge opp internkontrollansvaret eller om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt. Oppdal kommune har flere vertskommunesamarbeid og er vertskapskommune for er

- Jordmortjenesten (Oppdal og Rennebu)
- Barnevernsvakt/-tjeneste (Oppdal og Rennebu)
- NAV (Oppdal og Rennebu)

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd og å sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll som sikrer at sektorene rapporterer om de faktiske forhold og det de jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Revisor erfarer at flere kommuner ikke har implementert et godt internkontrollsystem. Dette øker sannsynligheten for feil som kan få alvorlige konsekvenser for både tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem.

Det ble ved tilsyn i 2022 funnet flere avvik innafor internkontroll. Oppdal kommune har nylig tatt i bruk kvalitetssikkerhetssystem Compilo. Strategisk ledergruppe har fått opplæring og er delegert ansvar for opplæring av alle ansatte. Det blir nå jobbet med prosedyrer og å få forankra systemet i organisasjonen. Kommunen har gjort en gjennomgang av mislighold. Her har det ikke tidligere eksistert noen rutine for håndtering, men dette skal nå være tilgjengelig som intern varsling i Compilo. Området internkontroll er generelt viktig, og utviklingsarbeid tar. I tillegg til utfordringer under implementering, er organisasjonen også avhengig av at de ansatte faktisk tar i bruk og praktiserer de formelle føringene som blir lagt. Områder er plassert som moderat risiko.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Økonomisk bærekraft
	Offentlig anskaffelser

	Merverdiavgift
	Selvkost

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser.

Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles. Kommunen har fastsatte måltall som blir fulgt opp i årsberetning. Området er satt som moderat risiko.

Offentlige anskaffelser Selv om regelverket omkring offentlige anskaffelser er under endring og det er foreslått forenklinger for den reviderte versjonen som er under arbeid, er det likevel komplisert og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres feil. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Feil i offentlige anskaffelser har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi at regelverket ikke følges. Området er satt som moderat.

Merverdiavgift

Regelverket om merverdiavgiftskompensasjoner, ordinær merverdiavgift og fradragsrett er komplisert. Det er sannsynlig at feil kan oppstå, og konsekvensen er at da vil det komme krav om tilbakebetaling fra Skatteetaten, og det kan ilegges bot på 40 prosent av feilen. Potensielt kan dette utgjøre store beløp som har betydning for kommuneøkonomien. Området er satt som moderat risiko.

Selvkost

Flere saksområder i kommunen har gebyrbelagte tjenester hvor gebyret skal være til selvkost. Regelverket er komplisert, og det er sannsynlig at det kan oppstå feilføringer mellom selvkostområder og andre områder i kommunen. Det er også en sannsynlighet for feil i beregningen av kapitalkostnader. Konsekvensene av feil i selvkostberegningene er at enten kommunen eller innbyggerne må betale for den andre, eller at dagens abonnenter betaler for framtiden abonnenter eller motsatt. På flere områder øker gebyrene som følge av økt selvkost fordi eksempelvis vedlikeholdet av vannledninger ikke er fulgt opp. Området er satt som moderat risiko.

4 OPPVEKST OG UTDANNING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Økt press på skoleressurser	Barnehagemyndighet og tilsyn
Barn og unge med særlige behov	Saksbehandling

Barn og unge med særlige behov

Oppdal kommune har økning i antall elever, bl.a. har kommunen tatt imot ukrainske familier med barn i skolealder. Skolene er per i dag ikke dimensjonert for stigende elevtall. Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Statsforvalteren har gjennomført tilsyn både innafor grunnskole og barnehage og det er registrert flere avvik, blant anna på tematikken enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehager i Oppdal.

Kommunen kan bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring. Ressursmangel gjør at det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig og får den oppfølgingen de trenger gjennom f.eks. forbyggende arbeid. Manglende oppfølging eller at tjenester blir gitt innafor rimelig tid kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet.

I forrige revisjonsplan er spesialundervisning lagt inn som ønska revisjonsområde, men dette er ikke gjennomført. Kommune får stadig flere barn i aldersgruppa under 18 år med mer

sammensatte symptombilder. Dette gjelder blant annet barn med psykisk utviklingshemning, økt problematikk knyttet til rus og/eller psykiatri og økt grad av kriminalitet. Området er plassert som høy risiko.

Barnehagemyndighet og tilsyn

Kommunen skal både bygge en ny barnehage og renovere en eksisterende bygning. § 11 i barnehageloven krever likebehandling mellom private og kommunale barnehager og stiller krav til at oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet skjer adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Ny barnehagelov er undervegs og det foreligger et forslag om at kommunen, innafor tydelige rammer, skal bestemme hvordan tilskuddene til private barnehager skal beregnes. Barnehagetilbudet i Oppdal er delt 55/45 mellom private og kommunale barnehager. Det vil generelt være en risiko for at oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet ikke er tilstrekkelig adskilt. Konsekvensen av det kan være at kommunale og private barnehager ikke likebehandles. Dette kan ha konsekvenser for barnehagemyndighetens tilsyn med barnehageeier. Videre kan det ha betydning for den tjenesten som tilbys og samarbeidet mellom barnehagen og andre kommunale aktører. Området er i revisors vurdering satt som moderat.

Saksbehandling

Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med fokus på barnets beste. Det er sannsynlig at barnets beste og barnas stemme, er basert på omgivelsene rundt og ikke barnet. Konsekvensen kan være mangelfullt beslutningsgrunnlag som fører til feil beslutning og feil tiltak. Økt pågang og manglende personalressurser har ført til at saksbehandlingen har tatt lengre tid. Konsekvensen av dette vil være at evt. nødvendige tiltak blir satt inn senere enn ønske. Området er satt på moderat risiko.

5 VELFERD, HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Demensomsorg	Bruk av tvang
Sykehjemsplasser	Mottak av flyktninger
Tildeling av tjenester	Helseplattformen
Utenforskap	

Eldre-/demensomsorg

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud og spesialkompetanse hos ansatte. En annen faktor som kan spille inn på tjenesteomfang og -kvalitet er om kommunen bruker tilgjengelig ressurser effektivt. Sykefravær eller mangel på arbeidskraft vil kunne føre til at personer med høy kompetanse må ta arbeidsoppgaver der deres kunnskap ikke kommer til nytte. Kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester tilpasset deres livssituasjon. Oppdal kommune har i perioder ikke hatt bemanning eller ressurser til å gi det vedtatte tilbudet. Området er satt som høy risiko.

Bruk av tvang

Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Tilsynsrapporter har avdekket mangelfull lovanvendelse, noe som er alvorlig både for pasienter og helsepersonell. Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen bak bruk av tvang ikke dokumenteres og i verste fall ikke gjøres. Dette kan videre gi grobunn for en praksis med økende bruk av tvang. Området er satt som moderat risiko.

Tildeling av tjenester

Det er i noen kommuner sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Rett bemanning bør være på rett plass, tilsvarende riktig bruk av kompetanse ut fra behovet. Oppdal kommune opplever å ha økt trykk på tjenester innafor eldreomsorg. Økt tendens til at pasienter blir overført tilbake til kommunen etter behandling innafor spesialisthelsetjenesten gir press på sengeplasser og korttidsplasser blir i større grad brukt til pasienter med lengre liggetid. Kommunen har tidligere satset på hjemmebaserte tjenester, men dagens utvikling krever økt en utbygging av institusjonstjenester. Oppdal er en stor hyttekommune. Mange av hyttegjestene er med på å øke presset på tjenester innafor helse og omsorg. Økte og endra

behov har gjort at kommunen ikke har klart å holde oppe det totale tjenestetilbudet bl.a. innafor hjemmebaserte tjenester.

Tildeling av tjenester berører problematikk rundt utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunene samt arbeidsfordelingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En konsekvens av spesielt systematiske feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet. Området er plassert som høg risiko.

Utenforskap

Oppdal har hatt en økning i antall personer som trenger økonomisk stønad. Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet stadig flere innbyggere med sammensatte problem og økende behov for psykisk helsehjelp, noe som utgjør en risiko. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. En konsekvens av økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne er at flere har behov for sosialhjelp.

Oppdal har hatt en økning av ungdom med psykisk utviklingshemning og problematikk innafor rus og/eller psykisk helse. Kommunen har registrert økt grad av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. Forebyggende arbeid vil derfor være et viktig satsingsområde. Fokus for forebyggende arbeid har tidligere vært rettet mot de yngste. Utenforskap er en tverrsektoriell samfunnsrisiko og er plassert under rødt.

Mottak av flyktninger

De siste årene har kommunen tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse- og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere.

Utleiemarkedet tømmes for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Oppdal har foreløpig ikke hatt problem med å bosette eller sysselsette disse, men det vil framover bli en utfordring å ta

imot flere enn kommunen har gjort så langt. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktningene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av flyktninger, vil det få ringvirkninger som kan prege flere tjenesteområder. Området er satt som moderat risiko.

Helseplattformen

Oppdal kommune skal etter planen ta i bruk Helseplattformen i løpet av våren 2024. Helseplattformen AS er en felles elektronisk pasientjournal og pasientadministrativt system for hele helsetjenesten i Midt-Norge. Informasjonsflyt mellom helseforbundet og kommunene har vært utfordrende etter innføring av Helseplattformen. Kommunen har et eget ansvar for å sikre at løsningen de har anskaffet ivaretar personvernet, at den fungerer godt nok for helsepersonellet og andre brukere, og at løsningen ikke gir uønskede konsekvenser tjenestemottakere og pasienter.

Innføringen av Helseplattformen viser at en del kommuner har hatt problemer, og at innføringen har vært mer krevende enn forventet. Blant annet er det kjent at det har vært svikt i legemiddelhåndtering, forsinkelse i pasientbehandling og håndtering av personvern. Dette er forhold som kan få store konsekvenser for pasientene og området er satt som moderat risiko.

6 TEKNISK, PLANARBEID OG AREALBRUK

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Næring, skog-, land- og arealbruk	Klima og miljø
	Planarbeid
	Vedlikeholdsetterslep

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergripende forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Oppdal opplever i perioder med ekstreme værforhold store

utfordringer for infrastruktur når det gjelder fremkommelighet. Dette vil prege den generelle tjenesteytinga i kommunen. Klima

Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Bærekraftsmålene sammen med de mer kjente områdene som klima og miljø stiller krav til kommunene på mange områder, eksempelvis materialgjenvinning, omstilling i næringslivet og håndtering av et mer utfordrende klima. Området er satt som moderat.

Planarbeid

Planprosessene driver de kommunale tjenestene fremover, og oppstiller rammene for kommunens samfunns-, areal og næringsutvikling. Delplaner vil være en viktig del av som leverandør for kunnskapsgrunnlag. Planarbeidet utfordrer dynamikken mellom regelverket, statlige føringer og forholdet til det lokale handlingsrommet. Ivaretagelse av bærekraftsmål i planarbeidet står sentralt og fordrer god tverrsektoriell samhandling. Administrasjonen og politisk nivå kan vekte hensyn ulikt i spørsmålet om dispensasjoner, noe som kan både kan føre til at tilnærmet like saker får ulike utfall og at beslutningen skaper presedens for nye saker. Det har i Oppdal vært stor debatt rundt tematikken naturmangfold, verning av jordområder og utbygging av hyttefelt. Området er satt som moderat risiko.

Næring, skog-, land- og arealbruk

Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og i den sammenheng også miljøhensyn er sannsynlig. Dette er interessekonflikter må kommunen håndtere, og ulike utfall har ulike konsekvenser for videre utvikling. Klima- og miljøutfordringer og den risikoen det innebærer både for næringsvirksomhet og som en konsekvens av næringsvirksomhet er problemstillinger som kommunen blir stilt overfor. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker, eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling. Statsforvalteren har vært inne i noen vurderinger og området er satt som høy risiko.

Vedlikeholdsetterslep

Kommuner mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til vann og avløp, eiendomsforvaltning og samferdsel. Vedlikeholdsetterslepet på disse områdene er i dag

omfattende og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi. Alle innbyggere i kommunen skal motta trygt og godt vann, noe som stiller krav til distribusjonsnett, kontroll av vannkilder/høydebasseng og behovet for en reservevannkilde. Svikter tilførselen av trygt vann kan det få konsekvenser for liv og helse. Hovedutfordringene for avløp er relatert til ledningsnett, rensing og overvannsproblematikk. Konsekvensene av svikt i avløpssystemet er forurensning.

Det ble i 2020 gjort en revisjon på eiendomsforvaltning. Rapporten konkluderte med dårlig vedlikehold av boliger. Oppdal har fortsatt stort etterslep på vedlikehold av kommunale bygg, blant annet må en barnehage og en skolebygning renoveres. Området er derfor satt på gult.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS
	Trøndelag brann- og redning
	ReMidt IKS
	Midt-Norge 110-sentral
	Trønderenergi

Generell eierskapskontroll

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Det overordnede ansvaret for eierstyring ligger hos kommunestyret, og eierskapsmeldingen er det viktigste styringsverktøyet. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold. Eierskapsmelding for Oppdal kommune ble oppdatert i 2023.

En oversikt over kommunens eierskap ligger i [eierskapsmelding-del-2---2023---vedtatt-i-k-styret-1.juni-2023.pdf \(oppdal.kommune.no\)](#).

Aksjeselskap	Andre selskapsformer
AL Boksentralen	Oppdal kulturhus KF
Vekst Oppdal Holding AS	Revisjon Midt-Norge SA
Trønderenergi AS	Kontrollutvalget Fjell IKS
Midtnorsk flylufttransportsenter AS	Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS
Oppdal næringshus AS	ReMidt IKS
Nasjonal næringshage AS	Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS
Norsk bane AS	Midt-Norge 110-sentral IKS
ReMidt næring AS	Plankontoret
Kommunekraft AS	
Trøndelag næringsliv AS	

Interkommunale selskap

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS ble etablert i år 2000 da institusjonen ble et interkommunalt selskap, opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Selskapet skal følge opp arkivlovens intensjoner og bestemmelser og fungere som et arkivdepot for eieren med papirbaserte og elektroniske arkiv. Behov for nytt administrasjonsbygg. En gjennomgang av om oppgavene utføres i samsvar med krav kan være sentralt her, også eierstyring av selskapet. Eierstyring og forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med eierkommunene.

TBRT IKS (Trøndelag Brann- og Redningstjeneste)

Det interkommunale selskapet ivaretar kommunale beredskaps- og tilsynsoppgaver, noe som tilsier særskilt oppmerksomhet rundt eierstyringen. Trondheim kommune er den dominerende eieren i selskapet, og det er en risiko for at kommunene med små eierandeler ikke får gjennomslag for sine intensjoner med eierskapet. Eierskapskontrollen kan kombineres med

forvaltningsrevisjon av selskapets virksomhet. Eksempler på aktuelle tema er overholdelse av dimensjoneringsreglene for brannvesenet og selskapets økonomiforvaltning. En eventuell revisjon bør samordnes med Trondheim og andre eierkommuner.

ReMidt IKS

ReMidt IKS er et interkommunalt selskap. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Om selskapet ivaretar behov for kildesortering, gjenbruk, materialgjenvinning av ulike typer avfall ut fra krav og selvkost er det risikoer til. Om kommunens eierstyring av selskapet er i samsvar med føringer kan også være aktuelt å se nærmere på. Forvaltningsrevisjon kan være aktuelt i et samarbeid med andre eierkommuner.

Midt-Norge 110-sentral

Midt-Norge 110-sentral er betydelig utvidet i 2023. Selskapet leverer en viktig tjeneste til eierkommunene og det kan være relevant å følge opp eierskapet i selskapet gjennom en eierskapskontroll i selskapet når den nye organiseringen har fungert en periode.

Trønderenergi

Konsernorganisering innebærer at det oppstår et holdingselskap mellom kommunen som eier og de selskapene hvor virksomheten skjer. Dette har betydning for kommunens muligheter til å utøve eierstyring. Et konsern består av flere aksjeselskaper som i utgangspunktet er selvstendige enheter, men som er budet sammen gjennom eierskap. Revisor erfarer at det i flere sammenhenger er lite fokus på forhold omkring eierskapet når det dannes konsern og dette medfører en risiko for eksempelvis habilitet, informasjonsflyt og styringsmuligheter. Risikovurderingen aktualiserer en eierskapskontroll.